

Obsah

Předmluva	1
KAPITOLA 1	
Úvod	2
Podstata a význam účetnictví	2
Organizace účetnictví	2
Předmět účetnictví	3
Rozsah vedení účetnictví	3
Schéma účetních soustav	4
KAPITOLA 2	
Účetní záznamy	5
Význam a podstata účetní dokumentace	5
Bez účetního dokladu nesmíme účtovat	5
Členění účetních dokladů	6
Podle počtu dokumentovaných účetních případů rozlišujeme	6
Schéma členění účetních dokladů	6
Náležitosti účetních dokladů	6
Vyhotovování účetních dokladů	7
Číslování dokladů	7
Opravy účetních dokladů	7
Zpracování, oběh a úschova účetních dokladů	9
Přezkoušení účetního dokladu	9
Třídění účetních dokladů	10
Pořadové očíslování	10
Opatření účtovacím předpisem	10
Zaúčtování	10
Uložení účetních záznamů (dokladů)	10
Vyřazení účetních dokladů	11
KAPITOLA 3	
Majetek podniku	12
Členění majetku podniku	12
Složky dlouhodobého majetku	12
Hmotný dlouhodobý majetek	12
Složky oběžného majetku	12
Zásoby	13
Krátkodobý finanční majetek	13
Pohledávky	13
Kapitál – zdroje krytí majetku	14
Vlastní zdroje	14
Cizí zdroje	14
Aktiva a pasíva	15
Aktiva	15

Pasiva	15
Inventarizace majetku a závazků	16
Inventura	16
Sestavení inventurních soupisů	16
Porovnání skutečného stavu se stavem účetním	16
Vypořádání inventarizačních rozdílů	17
KAPITOLA 4	
Rozvaha	20
Funkce a obsah rozvahy	20
Schéma rozvahy	21
Zahajovací rozvaha	22
Typické změny rozvahových stavů	23
Účetní případy	23
Rozpis rozvahy do účtů	26
Účet a jeho podstata	27
Účty aktiv	27
Účty pasiv	28
Účtování na účtech aktiv a pasiv	28
Obraty a zůstatky na účtech	29
Podvojná soustava účetnictví	30
Počáteční účet rozvažný	31
KAPITOLA 5	
Náklady a výnosy	33
Náklady	33
Výnosy	34
Podrozvahové účty	37
KAPITOLA 6	
Účetní zápisy	38
Hlavní kniha	38
Deník	38
Způsob vedení účetních knih	38
Základní postup provádění účetních zápisů	38
Knihy podrozvahových účtů	40
Syntetická a analytická evidence	40
Syntetická evidence	40
Analytická evidence	41
Vztahy mezi syntetickými a analytickými účty	41
Formální správnost účetních zápisů	42
Obratová předvaha	43
Kontrolní soupiska analytických účtů	43
Kontrolní součty	43
Opravy účetních zápisů	44
KAPITOLA 7	
Všeobecné účetní zásady	45
1. Zásada účetní jednotky	45
2. Zásada nepřetržitého trvání účetní jednotky	45
3. Zásada věrného a poctivého obrazu	45

4. Zásada bilanční kontinuity	45
5. Zásada jednotné soustavy účetních záznamů (účetnictví jako jeden celek)	45
6. Zásada aktuálního principu	46
7. Zásada opatrnosti	46
8. Zásada vzájemného zúčtování (zákaz kompenzace)	46
9. Účetnictví jako soustava účetních záznamů	46
Účtová osnova	46
Směrná účtová osnova pro podnikatele	46
Konstrukce účtové osnovy	47
Prováděcí vyhláška a účetní standardy	47
Účtový rozvrh	47
Zjednodušený rozsah účetnictví	48

KAPITOLA 8

Základy účtování na syntetických účtech

49

Základní účtování krátkodobého finančního majetku a krátkodobých bankovních úvěrů	49
Hotovostní platební styk	49
Pokladní kniha	50
Účtování	50
Bezhotovostní platební styk	50
Přijaté úroky z vkladů	51
Bankovní úvěry	51
Placené úroky z úvěrů	52
Peníze na cestě	52
Další příklady účtování na účtu Pokladna	53
Ceniny	54
Nákup cenin	54
Spotřeba cenin	54
Základní účtování zásob	55
Charakteristické znaky zásob a rozdělení zásob	55
Skladovaný materiál	56
Zásoby vlastní výroby	56
Zboží	56
Oceňování zásob	56
Účtování zásob	57
Účtování zásob metodou A	57
Pořízení zásob, převzetí zásob na sklad	57
Aktivace materiálu a služeb	57
Spotřeba materiálových zásob	58
DPH a její účtování	59
Podstata DPH	59
Základní pojmy	59
Účtování na vstupu (u kupujícího)	63
Účtování na výstupu (u prodejce)	63
Účtování u neplátců DPH	63
Nákup zboží ze země Evropské unie	64
Nákup zásob z dovozu	65
Inventarizační rozdíly	67
Základní účtování dlouhodobého majetku	69
Charakteristické znaky a rozdělení dlouhodobého majetku	69
Oceňování dlouhodobého majetku	70
Pořízení dlouhodobého majetku dodavatelsky	70
Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností	71
Odpisy dlouhodobého majetku	73

Základní účtování mezd	79
Postup výpočtu mzdy	79
Účtování mezd	79
Základní účtování nákladů, výnosů a výsledku hospodaření	84
Náklady	84
Účtování nákladů	84
Výnosy	86
Účtování výnosů	87
Výsledek hospodaření	88
Struktura výsledku hospodaření	88
Účtování výsledku hospodaření	88

II. díl

KAPITOLA 9

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

94

Do krátkodobého finančního majetku zahrnujeme	94
Krátkodobé bankovní úvěry představují	94
Účtování krátkodobého finančního majetku a krátkodobých bankovních úvěrů	95
Účtování cenin	97
Účtování v účetní jednotce	98
Účtování na bankovních účtech	99
Účtování na účtech bankovních úvěrů	100
Krátkodobý finanční majetek	101
Oceňování cenných papírů	101
Cenné papíry k obchodování	102
Dlužné cenné papíry se splatností	102
Realizovatelné cenné papíry	102
Vlastní akcie, vlastní dluhopisy	102
Účtování cenných papírů	102
Cenné papíry k obchodování	103
Majetkové cenné papíry	103
Dlužné cenné papíry	104
Směnky k inkasu	105

KAPITOLA 10

Účtová třída 1 – Zásoby

109

Účtování zásob metodou A	109
Oceňovací techniky	109
Účtování zboží	113
Obaly	114
Poskytnuté zálohy na pořízení materiálu a zboží	116
Prodej materiálu	117
Vyskladnění materiálu nebo zboží v důsledku darování	118
Reklamace při dodávkách materiálu	120
Materiál vlastní výroby	122
Zásoby vlastní výroby	123
Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky	125
Inventarizační rozdíly	127
Inventarizační rozdíly u zásob vlastní výroby	128

Škody na zásobách	129
Ocenění zásob při inventarizaci	130
Účtování zásob způsobem B	134

KAPITOLA 11

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek 138

Zřizovací výdaje	140
Bezúplatné nabytí, resp. darování	141
Vklad od jiné osoby	142
Přeřazení z osobního užívání do podnikání	142
Poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého majetku	142
Inventarizační přebytky dlouhodobého majetku	143
Vyřazení dlouhodobého majetku	145
Vyřazení DM likvidací	145
Prodej dlouhodobého majetku	146
Vyřazení bezúplatným převodem (darováním)	146
Vyřazení dlouhodobého majetku v důsledku škody nebo manka	146
Přeřazení z podnikání do osobního užívání	147
Vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti	147

Dlouhodobý finanční majetek 148

Prodej dlouhodobého finančního majetku	150
--	-----

Pronájem dlouhodobého majetku 152

Operativní leasing	152
Finanční leasing	154
Pronájem podniku	158

KAPITOLA 12

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy 162

Charakteristika a klasifikace zúčtovacích vztahů	162
Oceňování zúčtovacích vztahů	162

Zúčtovací vztahy z obchodního styku 162

Pohledávky	162
Pohledávky spojené s používáním směnek	163
Závazky	168
Závazky spojené s používáním směnek	168

Zúčtování se zaměstnanci 174

Zúčtování daní a dotací 177

Pohledávky ke společníkům a sdružením 179

Závazky ke společníkům a sdružením 179

Jiné pohledávky a jiné závazky 181

Přechodné účty aktiv a pasiv 182

Časové rozlišení	182
Dohadné účty	182
Opravné položky	183

KAPITOLA 13

Účtová třída 4 – 185

Kapitálové účty a dlouhodobé závazky 185

Charakteristika kapitálu a dlouhodobých závazků	185
Oceňování kapitálu a dlouhodobých závazků	185

Právní formy podnikání	186
Akciová společnost (a. s.)	186
Společnost s ručením omezeným (s. r. o.)	186
Veřejná obchodní společnost (v. o. s.)	187
Komanditní společnost (k. s.)	187
Družstvo	187
Státní podnik	187
Zahajovací rozvaha	187
Základní kapitál v jednotlivých právních formách	188
Akciová společnost	188
Zvýšení základního kapitálu	188
Upsání akcií ve společnostech se zahraniční majetkovou účastí	193
Snížení základního kapitálu	197
Společnost s ručením omezeným	200
Družstvo	202
Komanditní společnost	203
Veřejná obchodní společnost	203
Individuální podnikatel	204
Rozdělení zisku a tvorba fondů	206
Schéma účtování	207
Rezervy	208
Rezervy zákonné	209
Rezervy ostatní	209
Dlouhodobé závazky a úvěry	212
Odložená daň z příjmů	212

KAPITOLA 14

Účtová třída 5 a 6 – náklady a výnosy 217

Účtování nákladů a výnosů	217
Základní charakteristika jednotlivých nákladových skupin	218
Provozní náklady	218
Finanční náklady	221
Mimořádné náklady	222
Základní charakteristika jednotlivých výnosových účtových skupin	224
Provozní výnosy	225
Finanční výnosy	226
Mimořádné výnosy	226
Položky upravující výsledek hospodaření	227
Časové rozlišení nákladů a výnosů	228
Časové rozlišení nákladů	228
Výdaje příštích období	229
Komplexní náklady příštích období	230
Časové rozlišení výnosů	231
Výnosy příštích období	231
Příjmy příštích období	231
Ostatní položky upravující výsledek hospodaření	232

KAPITOLA 15

Účetní uzávěrka a závěrka 235

Uzavírání účetních knih	235
Zjištění výsledku hospodaření z výsledkových účtů	236
Daňový základ a povinnost k dani z příjmů	237

Rozdělení výsledku hospodaření	245
Kapitálové společnosti	245
Individuální podnikatel	246
Veřejná obchodní společnost	246
Závěrka	246
Rozvaha	247
Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	248
Příloha k účetní závěrce	248
Přehled o peněžních tocích (cash flow)	248
Přehled o změnách vlastního kapitálu	248
Předložení, ověření a zveřejnění účetní závěrky	248

KAPITOLA 16

Vnitropodnikové účetnictví 258

Hlavním účelem vnitropodnikového účetnictví je	258
Vnitropodnikové účetnictví vedené formou analytické evidence	258
Vnitropodnikové účetnictví vedené v samostatném účetním okruhu	261

PŘÍLOHA A

Účtový rozvrh použitý v učebnici 265

PŘÍLOHA B

Směrná účtová osnova 273

PŘÍLOHA C

Použité zkratky v učebnici 275

PŘÍLOHA D

Účetní výkazy 277

Rejstřík 283